nieuws

VIB: "Weerstand tegen gouden rijst door misverstanden"

nieuws

Terwijl MO* een artikel publiceerde met als boodschap dat ggo's de honger in de wereld niet oplossen, bracht VIB een dossier uit over de zogenaamde 'gouden rijst' om duidelijk te maken dat veel van de vaak gebruikte argumenten in het ggo-debat niet gelden voor de met provitamine A verrijkte rijst. Gouden rijst kan volgens VIB gemakkelijk geïntegreerd worden in de bestaande landbouwsystemen en een steentje bijdragen aan het verhelpen van het vitaminetekort. Rijst is het basisvoedsel van meer dan de helft van de wereldbevolking. Door een eenzijdig voedingspatroon en een beperkte toegang tot verse groenten, fruit en dierlijke producten kampen veel mensen in ontwikkelingslanden met een vitamine A-tekort.

1 FEBRUARI 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:38

Lees meer over:
genetische modificatie

Terwijl MO* een artikel publiceerde met als boodschap dat ggo's de honger in de wereld niet oplossen, bracht VIB een dossier uit over de zogenaamde 'gouden rijst' om duidelijk te maken dat veel van de vaak gebruikte argumenten in het ggo-debat niet gelden voor de met provitamine A verrijkte rijst. Gouden rijst kan volgens VIB gemakkelijk geïntegreerd worden in de bestaande landbouwsystemen en een steentje bijdragen aan het verhelpen van het vitaminetekort. Rijst is het basisvoedsel van meer dan de helft van de wereldbevolking. Door een eenzijdig voedingspatroon en een beperkte toegang tot verse groenten, fruit en dierlijke producten kampen veel mensen in ontwikkelingslanden met een vitamine A-tekort.

Vorige zomer vroegen meer dan 120 Nobelprijs-laureaten in een open brief aan Greenpeace om hun standpunt over ggo-gewassen te herzien. In het bijzonder riepen ze de milieuorganisatie op om de strijd tegen 'gouden rijst' te staken. Voor de één is de met provitamine A verrijkte rijst een humanitair project, voor de ander propagandamateriaal van multinationals. Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) biedt meer inzicht in deze spreidstand door de publicatie van een achtergronddossier.

Het dossier is bedoeld om misverstanden uit de wereld te helpen want VIB vindt de weerstand tegen gouden rijst niet rationeel. Jaarlijks sterven meer dan 100.000 kinderen in ontwikkelingslanden door een vitamine-A-tekort. De tegenstanders hebben volgens VIB gelijk dat je de armoede moet bestrijden en gevarieerde voeding moet bevorderen, "maar zolang een vitamine-A-tekort een probleem blijft voor de volksgezondheid kan gouden rijst een toegevoegde waarde bieden".

De eerste veldproeven met gouden rijst dateren van 2004 en 2005, maar de ggo is nog altijd niet verkrijgbaar op de markt. De wetenschappers die de technologie ontwikkelden namen er een patent op en konden daardoor een aantal voorwaarden bekomen van de firma Syngenta die het recht verwierf om gouden rijst te commercialiseren. Zo mag de eigenschap enkel ingebracht worden in rijstvariëteiten die publiek beschikbaar zijn en mag de prijs van gouden-rijstzaad niet hoger zijn dan die van ander zaaizaad. In

2004 verklaarde Syngenta geen interesse te hebben in het commercialiseren van gouden rijst, maar wel ondersteuning te blijven bieden aan de humanitaire doelstellingen.
Momenteel wordt gouden rijst nog steeds niet commercieel geteeld. Ondanks de tegenvallende opbrengsten in vergelijking met conventionele rijst en de drempel die uitgaat van de markttoelating van ggo's, acht VIB het realistisch dat de Filipijnse bevolking voor 2020 toegang zal krijgen tot gouden rijst. Ook Bangladesh maakt van de teelttoelating een topprioriteit. Anti-ggo-groepen blijven zich daartegen verzetten. Het debat over gouden rijst piekte in 2013 toen een proefveld in de Filipijnen aangevallen en vernietigd werd door actievoerders. De wetenschappelijke wereld veroordeelde deze actie in een brief ondertekend door meer dan 6.700 wetenschappers.
Veel van de vaak gebruikte argumenten in het ggo-debat gelden niet voor gouden rijst. Bij het op de markt brengen van gouden rijst voor humanitaire doeleinden zijn bijvoorbeeld geen commerciële belangen gemoeid. Die voorwaarden hadden de ontdekkers namelijk gesteld in de overeenkomst met Syngenta. Bovendien heeft het extra gewaskenmerk – verrijking met een micronutriënt – geen impact op het milieu. De kans op verspreiding van de genen naar andere planten vormt evenmin een probleem. Provitamine-A-productie is een eigenschap die alom tegenwoordig is in de natuur en geen direct voordeel voor kruisbare soorten oplevert. Bovendien is rijst een zelfbestuiver, wat inhoudt dat de plant doorgaans niet kruist met andere gewassen.
Tegenstanders van gouden rijst argumenteren dat ggo-technologie niet de oplossing is en vitamine A-tekort op andere manieren moet aangepakt worden. Ze pleiten voor beter onderwijs rond voeding, duurzame landbouw en voor het verbeteren van de infrastructuur zodat meer mensen toegang krijgen tot verschillende groenten en fruit, om zo de ondervoeding de wereld uit te helpen. "Deze pistes zijn inderdaad absoluut noodzakelijk", erkent VIB, "maar voedsel versterkt met voedingsstoffen kan hierbij helpen op een duurzame manier." Door de zaadjes van de eigen oogst het volgende seizoen te planten – wat de uitvinders graag zien gebeuren –, kan gouden rijst een goedkope, zelf-vermenigvuldigende bron van vitamine A zijn.
Gouden rijst is slechts één voorbeeld van biofortificatie, dat is het verhogen van het gehalte aan bepaalde stoffen in een gewas. Via klassieke veredeling kon de hoeveelheid ijzer in Latijns-Amerikaanse bonen verhoogd worden. Veredelaars proberen ook de gehaltes aan provitamine A in maïs en cassave op te krikken, ijzer in parelgierst, en zink in rijst en tarwe. "Wanneer het micronutriënt van nature niet voldoende voorkomt in een bepaald gewas, biedt ggo-technologie uitkomst", aldus VIB. Het instituut geeft tot slot nog het voorbeeld van de ggo-rijst die tot honderd keer meer foliumzuur produceert. Vooral in China lijdt de bevolking aan een foliumzuurtekort. Ieder jaar worden daar 18.000 baby's geboren met een open ruggetje.
Wat VIB duidelijk wil maken, is dat een louter technologische oplossing nooit zaligmakend zal zijn maar wel deel kan uitmaken van een meer alomvattende oplossing. "Gewassen, al dan niet ontwikkeld met ggo-technologie, kunnen een levensreddende bijdrage leveren aan de gezondheidsproblemen die voortvloeien uit een ontoereikend dieet."

Meer info: VIB-achtergronddossier Gouden Rijst

Bron: VIB

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy

Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada